

Valstybinio audito ataskaitos santrauka

AR VALSTYBĖS INSTITUCIJOS PASIRENGUSIOS EKSTREMALIOSIOMS SITUACIJOMS

2016 m. liepos 11 d. Nr. VA-P-40-1-10

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

SANTRUMPOS

Departamentas / PAGD – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.

APGV – apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba.

SĄVOKOS

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą¹.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai².

Įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis, nepasiekęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai³.

Ekstremalių situacijų komisija – iš valstybės politikų, valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, profesinės karo tarnybos karių sudaroma nuolatinė komisija, koordinuojanti ekstremaliųjų situacijų prevenciją, valdymą, likvidavimą ir padarinių šalinimą⁴.

Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras – iš valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, ūkio subjektų darbuotojų sudaromas organas, vykdamas ekstremaliųjų situacijų prevenciją, užtikrinantis ekstremaliųjų situacijų komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimą, organizuojantis ir koordinuojantis įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimą, padarinių šalinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą⁵.

---

¹ Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymas, 1998-12-15 Nr. VIII-971 (2009-12-22 įstatymo Nr. XI-635 redakcija), 2 str. 6 d.

² Ten pat, 2 str. 7 d.

³ Ten pat, 2 str. 19 d.

⁴ Ten pat, 2 str. 8 d.

⁵ Ten pat, 2 str. 11 d.

SANTRAUKA

Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“⁶ pažymima, kad šalies gerovės ir raidos procesų pagrindas yra nacionalinis saugumas ir tik jį užtikrinus galima siekti šalies darnios pažangos. Neatskirama nacionalinio saugumo dalis – viešasis saugumas, kuris apima žmogaus, visuomenės, valstybės teisėtų interesų apsaugą ir nuo gamtos ar žmogaus sukeltų nelaimių⁷.

Lietuvoje daugėja įvykių, dėl kurių gali susidaryti ekstremaliosios situacijos. 2013–2015 m. buvo užregistruota per 60 tūkst. įvykių (dažniausiai gaisrai) ir per 2 tūkst. ekstremaliųjų įvykių (dažniausiai pavojingi radiniai). Pasaulio ir Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prognozuoja, kad ateityje dėl klimato kaitos daugės stichinių ir katastrofinių meteorologinių reiškinių sukeltų ekstremaliųjų situacijų⁸. Ekstremaliųjų situacijų gali daugėti ir dėl pasikeitusios geopolitinės situacijos.

Siekiant, kad būtų sumažinta ekstremaliųjų situacijų susidarymo rizika, svarbu, kad būtų tinkamai vykdoma jų prevencija: nustatyti pavojai, galintys sukelti ekstremaliąsias situacijas, suplanuotos ir įgyvendintos jų rizikos mažinimo priemonės bei įvertintas šių priemonių veiksmingumas. Ne mažiau svarbu kryptingai vykdyti ir pasirengimo galimiems ekstremaliesiems įvykiams ir ekstremaliosioms situacijoms priemones, kurios turėtų užtikrinti reikiamą skubią pagalbą žmonėms ir taip sumažinti pavojų jų gyvybei, sveikatai ir turtui.

Aukščiausioji audito institucija 2015 m. įvertino, ar savivaldybėse visais atvejais užtikrinama, kad būtų pasiekti civilinei saugai keliami tikslai ir būtų tinkamai pasirengta valdyti gresiančias ar susidariusias ekstremaliąsias situacijas, apsaugoti gyventojus pavojaus atveju⁹ (daugiau šios ataskaitos įžangoje).

Šio audito tikslas – įvertinti, ar valstybės institucijos pagal priskirtą kompetenciją imasi pakankamų priemonių ekstremaliųjų situacijų rizikai valdyti ir tinkamam pasirengimui ekstremaliosioms situacijoms užtikrinti.

Valstybės institucijų veiklos civilinės saugos srityje teisinius pagrindus nustato Civilinės saugos įstatymas, o jų veiklą detaliau reglamentuoja Vyriausybės nutarimai ir kiti poįstatyminiai teisės aktai. Visos (14) ministerijos, Seimo kanceliarija, Generalinė prokuratūra, Lietuvos bankas, Ryšių reguliavimo tarnyba, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Valstybės saugumo departamentas, Nacionalinė teismų administracija, Vyriausybės nutarime nustatytos 9 valstybės institucijos¹⁰: taigi iš viso 30 valstybės institucijų pagal kompetenciją atsako už civilinės saugos organizavimą, pasirengimą ir reagavimą ekstremaliosios situacijos metu. Jos privalo¹¹:

---

⁶ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“.

⁷ Lietuvos Respublikos Seimo 2015-05-27 nutarimu Nr. XII-1682 patvirtinta Viešojo saugumo plėtros 2015-2025 metų programa, 3 p.

⁸ Ten pat, 33 p.

⁹ Valstybinio kontrolės 2015-09-30 valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P-30-1-32 „Dėl Lietuvos Respublikos savivaldybėse atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“, 35 - 42 psl.

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-08-25 nutarimu Nr. 1213 patvirtintas Ministerijų ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų, kuriose steigiami ekstremaliųjų situacijų operacijų centrai, sąrašas (Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Kalėjimų departamentas prie Teisingumo ministerijos, Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos, Radiacinės saugos centras, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba).

¹¹ Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymas, 13 str. 4 d. 2, 3, 4, 5 ir 7 p.

- atlikti galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę, jos pagrindu suplanuoti ir užtikrinti civilinės saugos prevencinių priemonių įgyvendinimą, parengti ir patvirtinti ekstremaliųjų situacijų valdymo planus;
- organizuoti valstybės tarnautojų ir darbuotojų civilinės saugos mokymą bei rengti civilinės saugos pratybas;
- perspėti valstybės tarnautojus, darbuotojus ir jų reguliavimo srities valstybės institucijas apie gresiančias ar susidariusias ekstremaliąsias situacijas.

Už civilinę saugą valstybės institucijose atsakingi vadovai arba jų įgalioti asmenys¹².

Audito metu vertinome, kaip:

- ministerijos ir kitos valstybės institucijos ir įstaigos (iš viso 30) vykdo ekstremaliųjų situacijų prevenciją ir yra pasirengusios reaguoti į ekstremaliąsias situacijas;
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prižiūri valstybės institucijų veiklą, o jam pavaldžios įstaigos (apskričių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos) – rizikingiausių (I grupės) ūkio subjektų veiklą;
- Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisija atlieka valstybės institucijų pasirengimo reaguoti į ekstremaliąsias situacijas vertinimą, o savivaldybių ekstremaliųjų situacijų komisijos – ūkio subjektų pasirengimo reaguoti į ekstremaliąsias situacijas vertinimą.

Duomenis auditui atlikti rinkome iš visų minėtų 30 valstybės institucijų, o audito subjektais pasirinkome:

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą, kuriam pavesta prižiūrėti valstybės institucijų veiklą civilinės saugos srityje¹³;
- Vidaus reikalų ir Energetikos ministerijas, kurioms pagal Valstybinį ekstremaliųjų situacijų valdymo planą priskirta atsakomybė organizuoti didžiausios dalies valstybės lygio ekstremaliųjų situacijų¹⁴ likvidavimą ir padarinių šalinimą.

Audituotas laikotarpis – 2013–2015 m. I pusm. Siekiant įvertinti pokyčius, buvo renkami ir ilgesnio laikotarpio duomenys.

Audito rezultatai rodo, kad kasmet didėjant ekstremaliųjų įvykių skaičiui valstybės institucijos skiria nepakankamai dėmesio civilinės saugos funkcijoms vykdyti. Nė viena valstybės institucija audituotu laikotarpiu neįvykdė visų Civilinės saugos įstatymo reikalavimų (žr. 4 priedą). Valstybės institucijos nepašalina daugiau nei 2/3 Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento nustatytų civilinę saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų. Tačiau Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijos vertinimu, 2013 m. valstybės institucijos iš esmės buvo pasirengusios vykdyti joms pavestas funkcijas civilinės saugos srityje, o 2014 m. pasirengimas pagerėjo.

Įvertinę audito metu surinktus įrodymus, pateikiame išvadas ir rekomendacijas, kurias tinkamai įgyvendinus valstybės institucijos turėtų būti geriau pasirengusios ekstremaliosioms situacijoms: geriau valdyti jų susidarymo riziką, o joms susidarius – greičiau užtikrinti jų likvidavimą ir padarinių pašalinimą.

¹² Ten pat, 13 str. 1 d.

¹³ Ten pat, 12 str. 2 d. 8 p. (2015-06-18 įstatymo Nr. XII-1803 redakcija).

¹⁴ Vidaus reikalų ministerija yra atsakinga už tokių valstybės lygio ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir padarinių šalinimą: (1) gaisrai ir (ar) sprogdimai, kurie gali sukelti daugelio gyventojų sužalojimus ir dėl kurių gali prireikti evakuoti gyventojus; (2) masiniai neramumai, (3) uraganas, (4) potvynis, (5) masinis užsieniečių antplūdis, (6) įkaitų paėmimas (lėktuvo, laivo ar kitos transporto priemonės); Energetikos ministerija yra atsakinga už tokių valstybės lygio ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir padarinių šalinimą: speigas (didelis šaltis) ir branduolinės avarijos.

IŠVADOS

1. Nepakankama valstybės institucijų prevencinė veikla gali didinti ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų bei jų neigiamų padarinių susidarymo tikimybę:
  - 1.1. Dvi (iš 30) valstybės institucijos – Aplinkos ministerija ir Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba nenustatė pavojų, galinčių daryti neigiamą įtaką jų kompetencijai priskirtoms veiklos sritims, ir jų rizikos lygio, nes 2015 m. pabaigoje vis dar nebuvo atlikusios galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės, kurią turėjo atlikti 2011 m. Dėl to jos neturi duomenų, kurie būtini planuojant prevencijos priemones (1.1 poskyris).
  - 1.2. Nors 28 valstybės institucijos 2011–2015 metais nustatė pavojus, galinčius daryti neigiamą įtaką jų kompetencijai priskirtoms veiklos sritims, ir jų rizikos lygį, tačiau:
    - 1.2.1. daugiau nei penktadalis (6) jų nenumatė rizikos valdymo priemonių, nes neparengė ir nepatvirtino ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planų, kuriuose turėjo numatyti priemones jų nustatytų galimų pavojų ir (ar) jų neigiamų pasekmių tikimybei mažinti (1.1 poskyris);
    - 1.2.2. iš 12 ministerijų, kurios patvirtino ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planus, šešių ministerijų planuose nepakanka prevencinių priemonių pavojų tikimybei ir galimoms pasekmėms mažinti jų nustatytiems labai didelės, didelės ir vidutinės rizikos pavojams (1.1 poskyris).
  - 1.3. Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonės 2013–2015 m. vykdė tik 19 (iš 30) valstybės institucijų. Iš jų trečdalis įvykdė ne visas suplanuotas priemones (1.2 poskyris).
  - 1.4. Nė viena valstybės institucija nevertino įvykdytų prevencijos priemonių veiksmingumo, todėl neturi būtinos informacijos, kad galėtų tikslinti planus ir parengti naujus (1.2 poskyris).
2. Ne visos valstybės institucijos yra tinkamai pasirengusios jų kompetencijai priskirtose veiklos srityse užtikrinti veiksmingą ekstremaliųjų įvykių ir situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą, taip pat valstybės institucijų kompetencijai priskirtų veiklos sričių tęstinumą, nes:
  - 2.1. Ketvirtadalis (7 iš 30) valstybės institucijų 2015 m. pabaigoje vis dar nebuvo patvirtinusios ekstremaliųjų situacijų valdymo planų, kuriuos turėjo parengti 2011 m. Jos nesuplanavo galimų valstybės lygio ekstremaliųjų situacijų ir galimų pavojų, kurių rizikos lygis nustatytas kaip didelis arba labai didelis, valdymo organizavimo ir koordinavimo, materialinių ir techninių išteklių ir paslaugų teikimo, nenumatė, kaip būtų užtikrintas jų veiklos tęstinumas ekstremaliųjų situacijų atvejais (2.1 poskyris).
  - 2.2. Daugiau nei trečdalis (11 iš 30) valstybės institucijų trejus metus iš eilės neorganizavo privalomų institucinio lygio civilinės saugos pratybų, o daugiau nei ketvirtadalis (8 iš 30) – civilinės saugos mokymų. Dėl to šios valstybės institucijos nepatikrino pasirengimo reaguoti į realiausiai gresiančius pavojus, nes neįvertino ekstremaliųjų situacijų valdymo planų veiksmingumo ir specialistų pasirengimo lygio, neužtikrino, kad darbuotojai turėtų minimalių žinių, kaip elgtis susidarius ekstremaliosioms situacijoms (2.2.2 skirsnis ir 2.3 poskyris).
  - 2.3. Daugiau nei pusė (58 proc.) valstybės institucijų ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų, kuriems pavesta organizuoti ekstremaliųjų situacijų likvidavimą, narių neišklausė įvadinio civilinės saugos mokymo programos kurso. Dėl to didėjo rizika, kad jie neturėjo civilinės saugos žinių ir gebėjimų, reikalingų pavestoms funkcijoms vykdyti, o neišklausius įvadinių mokymų, nėra galimybės tobulinti kvalifikacijos tęstiniuose mokymuose ir atnaujinti turimas civilinės saugos srities žinias (2.2.1 skirsnis).

- 2.4. Nesudarytos tinkamos sąlygos apsaugoti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų narius nuo sveikatai ir gyvybei pavojingų veiksnių ekstremaliųjų situacijų atvejais, nes daugiau nei du trečdaliai valstybės institucijų neturi įrengtų slėptuvių (2.4 poskyris).
3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento vykdoma valstybės institucijų veiklos civilinės saugos srityje priežiūra nerezultatyvi, nes:
  - 3.1. Daugiau nei 2/3 departamento nustatytų civilinę saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų valstybės institucijos audito metu dar nebuvo pašalinusios, nors jau buvo pasibaigę nustatyti jų pašalinimo terminai (3.1 poskyris).
  - 3.2. Departamentas kasmet Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijai pateikė duomenis apie nustatytus valstybės institucijų pasirengimo reaguoti į ekstremaliąsias situacijas trūkumus ir siūlymus valstybės institucijoms skirti daugiau dėmesio civilinės saugos funkcijoms vykdyti. Komisija kasmet rekomendavo valstybės institucijoms įgyvendinti departamento siūlymus, tačiau audito metu buvo nepašalinti dar 2013 m. nustatyti trūkumai. Valstybės institucijų, kurios nevykdė Civilinės saugos įstatymo reikalavimų, vadovams (ar jų įgaliotiems asmenims) įstatymo numatytos poveikio priemonės nebuvo taikytos ir jų atsakomybės klausimas nebuvo keliamas (3.2 poskyris).
4. Nesudarytos pakankamos sąlygos Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijai ir valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui tinkamai vykdyti pavestas funkcijas, todėl gali būti neužtikrintas veiksmingas valstybės lygio ekstremaliųjų situacijų likvidavimas ir padarinių šalinimas:
  - 4.1. 90 proc. Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijos, kuriai pavesta priimti sprendimus ekstremaliosioms situacijoms valdyti, ir 62 proc. Valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro, kuriam pavesta užtikrinti Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijos sprendimų įgyvendinimą, narių neišklaušė civilinės saugos mokymo programos kurso (2.2.1 skirsnis).
  - 4.2. Nesudarytos pakankamos teisinės prielaidos Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijai kasmet tinkamai vertinti valstybės institucijų pasirengimą reaguoti į ekstremaliąsias situacijas ir imtis priemonių jam gerinti, nes nenustatyti valstybės institucijų pasirengimo reaguoti į ekstremaliąsias situacijas vertinimo rodikliai (3.2 poskyris).
  - 4.3. Valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro veiklai skirta pagrindinė slėptuvė, už kurios įrengimo organizavimą atsakingas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas, 2016 m. pradžioje dar nebuvo baigta įrengti, o atsarginė slėptuvė, už kurios įrengimo organizavimą atsakinga Energetikos ministerija, neatitiko dalies nustatytų įrengimo reikalavimų (2.4 poskyris).
5. Valstybės institucijose netinkamai organizuojamas funkcijų civilinės saugos srityje vykdymas. Daugumoje (28) valstybės institucijų šias funkcijas pavesta vykdyti darbuotojams, kuriems pagal jų pareigybų aprašymus civilinės saugos funkcijų vykdymas yra tik viena iš daugelio pavestų funkcijų. Valstybės institucijų vadovai neužtikrino, kad šie darbuotojai turėtų tinkamą kvalifikaciją civilinės saugos srityje ir skirtų pakankamai darbo laiko šiai funkcijai vykdyti. Tai turėjo neigiamos įtakos vykdant prevencinę veiklą ir užtikrinant parengtį (2.2.2 skirsnis, 2.3 ir 3.1 poskyriai).
6. Netinkamai organizuojamas ūkio subjektų pasirengimo reaguoti į ekstremaliąsias situacijas vertinimas, nes:
  - 6.1. Teisės aktuose nepakankamai reglamentuota, kaip savivaldybių ekstremaliųjų situacijų komisijos turi atlikti ūkio subjektų pasirengimo reaguoti į ekstremaliąsias situacijas vertinimą, nes nenustatyta, kokių ūkio subjektų pasirengimo vertinimas, pagal kokius rodiklius ir kokių duomenų pagrindu turi būti atliktas. Dėl to trečdalis savivaldybių

ekstremalių situacijų komisijų nežino, kiek savivaldybės teritorijoje buvo ūkio subjektų, kurių pasirengimą jos turėtų vertinti (4.2 poskyris).

- 6.2. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas neužtikrino, kad visos savivaldybių ekstremalių situacijų komisijos kasmet vertintų ūkio subjektų pasirengimą reaguoti į ekstremaliąsias situacijas ir imtųsi priemonių jam gerinti. 40 proc. šių komisijų nevertino, kaip ūkio subjektai buvo pasirengę 2013 ir 2014 metais, o 2015 m. apskričių priešgaisrinių gelbėjimo valdybų aštuoniasdešimtyje procentų patikrintų rizikingiausių (I grupės) ūkio subjektų nustatyti civilinę saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimai rodo riziką, kad ūkio subjektai nėra tinkamai pasirengę ekstremaliosioms situacijoms (4.1 ir 4.2 poskyriai).

REKOMENDACIJOS

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

1. Siekiant stiprinti viešąjį saugumą, didinant visuomenės ir valstybės teisėtų interesų apsaugą nuo gamtinių, techninių, ekologinių, socialinių ir kitų įvykių, keliančių pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai:
  - 1.1. atkreipti ministerijų ir Vyriausybės įstaigų vadovų dėmesį į nustatytus civilinės saugos funkcijų vykdymo trūkumus, teisinės atsakomybės netaikymą ir pavesti jiems įsivertinti civilinės saugos funkcijų vykdymo organizavimą ir pertvarkyti jį taip, kad būtų užtikrintas tinkamas šių funkcijų įgyvendinimas (1, 2, 3, 4.1 ir 5 išvados);
  - 1.2. įvertinti, ar kiekvienam valstybės institucijų ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui ir Bendrajam pagalbos centrui tikslinga turėti savo slėptuvę, ir atsižvelgiant į šio vertinimo rezultatus, nustatyti slėptuvių įrengimo pagal nustatytus reikalavimus terminus ir finansavimo šaltinius bei, prireikus, patikslinti Vyriausybės nutarimu nustatytą slėptuvių poreikį (2.4 išvada).

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2. Siekiant, kad Vyriausybės ekstremalių situacijų komisijai būtų sudarytos pakankamos teisinės prielaidos tinkamai įvertinti valstybės institucijų pasirengimą reaguoti į ekstremaliąsias situacijas ir priimti pagrįstus sprendimus dėl priemonių jų pasirengimui gerinti taikymo, nustatyti valstybės institucijų pasirengimo reaguoti į ekstremaliąsias situacijas vertinimo rodiklius (4.2 išvada).
3. Siekiant, kad savivaldybių ekstremalių situacijų komisijos tinkamai įvertintų ūkio subjektų pasirengimą reaguoti į ekstremaliąsias situacijas, tobulinti vertinimo atlikimo reglamentavimą taip, kad būtų nustatyta, kokių ūkio subjektų pasirengimas reaguoti į ekstremaliąsias situacijas, pagal kokius rodiklius ir kokių duomenų pagrindu turėtų būti įvertintas (6.1 išvada).

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

4. Siekiant, kad atsarginė slėptuvė Valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui atitiktų nustatytus įrengimo reikalavimus, numatyti priemonės Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento nustatytiems trūkumams pašalinti arba inicijuoti Vyriausybės nutarimo, kuriuo nustatytas atsarginės slėptuvės poreikis ir energetikos ministras paskirtas atsakingu asmeniu už jos įrengimo organizavimą, patikslinimą (4.3 išvada).

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos

5. Siekiant, kad valstybės institucijų prevencinė veikla veiksmingiau mažintų ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų bei jų neigiamų padarinių susidarymo tikimybę:
  - 5.1. tobulinti ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planavimo procesą taip, kad būtų sudarytos prielaidos įvertinti įvykdytų prevencijos priemonių veiksmingumą (1.4 išvada);
  - 5.2. organizuoti gerosios praktikos planuojant ir vykdant ekstremaliųjų situacijų prevenciją identifikavimą ir sklaidą tarp valstybės institucijų (1 išvada).
6. Siekiant, kad vykdoma valstybės institucijų ir rizikingiausių (I grupės) ūkio subjektų veiklos civilinės saugos srityje priežiūra būtų rezultatyvesnė, tobulinti ją taip, kad:
  - 6.1. suėjus nustatytų pažeidimų pašalinimo terminui, būtų valdoma informaciją apie jų pašalinimą (3.1 ir 6.2 išvados);
  - 6.2. būtų keliamas atsakomybės už sistemingą Civilinės saugos įstatymo ir kitų civilinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų nevykdymą ar nesilaikymą klausimas (3 ir 6.2 išvados);
  - 6.3. būtų užtikrinta, kad visos apskričių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos rizikingiausių (I grupės) ūkio subjektų sąrašus sudarytų pagal nustatytus reikalavimus (3 ir 6.2 išvados).

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti šios ataskaitos 5 priede „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“.